

OBRAZEC ZA PRIJAVO IN ODDAJO NATEČAJNEGA PRISPEVKA

»Lekcije narave: 100 let podnebnih zgodb, ki so oblikovale Goričko«

1. PODATKI O ŠOLI

Naziv šole: OŠ Grad

Naslov šole: Grad 172 E, 9264 Grad

3. PODATKI O AVTORJU (UČENKI)

Ime in priimek: Adrian Grah

Razred: 9. a

4. PODATKI O PRISPEVKU

Naslov zgodbe: Kako je nastalo Ledavsko jezero?

Sofinancira
Evropska unija

5. BESEDILO ZGODBE

(Največ 9.000 tipkanih znakov s presledki. Besedilo napišite v slovenskem jeziku.)

Bilo nekega lepega poletnega dne v Domajincih, na Domajinskem bregu leta 1972. Otroci so se igrali, narava je bila lepih poletnih barv, nakar se je popoldne nebo stemnilo. Sprva je nevihta zgedala kot vsaka druga, a so si jo ljudje kasneje bolj zapomnili kot katero drugo, za 100 let nazaj in za 50 let naprej.

Tistega popoldneva je namreč na nebu grmelo kot še do takrat ljudje niso videli; dež je padal tako močno, da niso videli 20 m pred seboj. Padel je mrak in ljudje so šli spat v pričakovanju, da se bodo zbudili v lepo sončno jutro. A bilo je prav nasprotno; deževalo je še bolj kot prejšnji dan. Pod bregom je bila vas Krašči takrat že poplavljenjena. V tistem času je na sredini vasi, na prostoru današnjega Ledavskega jezera, stal mlin na reki Ledavi, poleg njega pa lesno-predelovalni obrat. Oba sta takrat pred očmi vaščanov postoma, a vztrajno izginjala pod vodo. Vaščani, ki so stanovali pod Domajinskim bregom, so zato imeli kanček več časa. Živino so odpeljali čim dlje od reke, na breg, ali pa v bližnjo vas Domajinci; vsega pa vseeno niso uspeli rešiti, saj je bilo prevažanje zaradi močnega dežja in vetra v tistih časih zelo zahtevno. S solzami v očeh so svoje domačije morali pustiti za seboj. Dež pa se še ni ustavljal, deževalo je naprej in naprej. Poplavljenjena je bila že cela nižina z vasmii Krašči in Ropoča. Takratni domajinski otroci so obiskovali šolo na Cankovi, a takrat zaradi poplavljenih poti v šolo niso hodili cel teden.

Dež pa ni popuščal; težave so se že pojavljale tudi v mestu Murska Sobota, saj je bila Ledava tako visoka, da je poplavljala tudi tam.

Ljudje v Domajincih pa so obupano čakali na konec te deževne katastrofe, kateri so sledili uničeni pridelki, primanjko vanje hrane za živino, uničene hiše ...

Takrat se je ob koncu tedna začelo kazati sonce in krajanje je takoj preplavilo veselje s sicer grenkim priokusom. Goričko je tako končno bilo spet obsijano s soncem. Ko so prišli krajanje nazaj v svoje vasi, Krašče in Ropoča, so bili zgroženi. Uničene hiše, porušene obrti; pridelek tistega leta je namreč dobesedno "spaval po vodi". A preprečiti katastrofe za nazaj niso mogli. Lahko pa so razmišljali za naprej, zato so organizirali delovne akcije čiščenja okolice, pospravljali nered, popravljali poškodovane hiše in drugo imetje ipd.

Zaradi strahu pred podobnimi katastrofami v prihodnje so ugotovili, da je potrebna neka sprememba. Na Goričko so zato začeli prihajali izobraženci z mesta, Murske Sobote, ter si ogledovati območje in iskati rešitve. Preko zime tistega leta so potekali pogovori in dogovori, ki so tekli o prihodnosti t. i. poplavnega območja. Na spomlad je končno padla odločitev –

Sofinancira
Evropska unija

zgradilo se bo akumulacijsko jezero. Vaščani omenjenih vasi so se s tem enotno strinjali; tudi tisti, ki so se morali zaradi tega izseliti in izgubiti svoj dom ter rodovitno zemljo. Veselili pa so se otroci, saj so s tem dobili možnost kopanja in uživanja v poletju ob vodi. Tisto poletje so predstavili načrt, kako bo izgledalo novo območje jezera in kam se bodo prestavile ceste ter žaga in mlin, ki sta sestavljala osrednji del vasi. Podrli so mlin, žago pa začeli prestavljati na desni breg bodočega jezera.

Naslednje poletje se je že začel graditi jez oz. nasip, po katerem je potem bila speljana tudi povezovalna cesta. Ko je bil jez zgrajen, se je jezero s pritokom začelo polniti, kar je trajalo kar nekaj časa. Do naslednjega leta, 75', pa je jezero bilo napolnjeno. Kasneje so dodatno na jezu zgradili še zapornico. Dela pa se s tem še niso končala; nasipe okoli reke Ledave so namreč uredili tudi na območju Murske Sobote.

Gradnja akumulacijskega jezera se je sčasoma izkazala za »zadetek v polno«, saj od tistega časa poplav več ni bilo. Skozi leta pa se je prvotni namen zgraditve Ledavskega jezera kar pozabil; prišla je namreč priložnost razvoja turizma ob vodi. V jezero so prinesli ribe, ki so se potem precej razširile in jezero je postalo pravi ribiški raj. Vsako poletje je okolica jezera bila polna ribičev, zato so naredili majhno gostilnico, ki je ob koncih tedna ponujala tudi hrano.

Območje jezera se je turistično kar razcvetelo; vsako leto je ob praznovanju 1. maja na jezeru bila veselica, ki je ostala tradicionalna prireditev vse do današnjih dni. Tradicionalen običaj je v tem času postalo tudi »Spuščanje kresa na jezero«. Na vetrovno pomlad je na jezeru bilo prisotno tudi jadranje, pozimi pa drsanje.

Toda v času zadnjih 5 let se je stanje turizma na jezeru precej poslabšalo. Zaradi milih zim in bakterije, ki se je naselila v jezero, ribiči kar nekaj časa namreč niso smeli loviti rib. Omenjeno bakterijo so za zdaj sicer uspeli iztrebiti, a se ta zaradi vročine in nizkega vodostaja jezera lahko kaj hitro vrne. V upanju na ponoven razcvet v preteklosti v ogib katastrof zgrajenega jezera danes ribiči spet lovijo ribe in v njegovi okolici še vedno vlada lepo vzdušje ter potekajo razne aktivnosti.

Sofinancira
Evropska unija